

УДК 811.161.2'255.4:622.24=111

DOI <https://doi.org/10.32782/2412-933X/2025-XXIII-23>

СТИЛІСТИЧНО-ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАФТОГАЗОВОГО ТЕКСТУ НА ПРИКЛАДІ ПОСІБНИКА КОМПАНІЇ SHELL «WELL CONTROL: PRINCIPLES AND PRACTICES»

Штогрин Мар'яна

кандидат філологічних наук, доцент

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

ORCID ID: 0000-0002-8654-1486

Кушнірюк Сергій

магістрант кафедри філології та перекладу

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

ORCID ID: 0009-0005-8155-7672

У статті розглянуто стилістично-граматичні особливості перекладу англійського нафтогазового тексту українською мовою на прикладі посібника компанії Shell «Well Control: Principles and Practices». Нафтогазова галузь є однією з ключових сфер сучасної економіки, де точність і зрозумілість технічної інформації мають вирішальне значення. Переклад спеціалізованих текстів потребує не лише досконалого володіння термінологією, але й стилістичної адаптації до норм цільової мови. Дослідження фокусується на основних викликах, пов'язаних із перекладом нафтогазової термінології та синтаксичних конструкцій. Особливу увагу приділено збереженню точності і відповідності тексту нормам української науково-технічної літератури. Для досягнення мети дослідження було застосовано теоретико-методологічний підхід, що охоплює всебічний аналіз вихідного тексту, його порівняння з перекладом українською мовою та використання методів стилістичної адаптації. У межах процедури дослідження було розглянуто специфіку термінології, синтаксичних конструкцій і стилістичних прийомів, характерних для оригінального тексту, з акцентом на їх відповідності у перекладі. Крім того, проведений аналіз конкретних прикладів перекладу сприяв виявленню основних викликів перекладацької практики та визначенню оптимальних способів їх подолання. У статті розглянуто ключові стилістичні та граматичні аспекти перекладу, а також підходи до їхньої адаптації. Показано важливість збереження функціональності та точності термінів, а також необхідність стилістичної узгодженості між мовою оригіналу та перекладу. Аналіз синтаксичних конструкцій підкреслює важливість адаптації граматичних структур для забезпечення природності тексту в українській мові. Висвітлено підходи до стилістичної трансформації, які сприяють досягненню адекватності викладу інформації. Крім того, наголошується на важливості уникнення калькування, що може призводити до помилок у сприйнятті перекладеного тексту. Висновки підкреслюють перспективи подальшого вдосконалення методик перекладу технічних текстів, розробки уніфікованих підходів до перекладу термінології та створення словників, що відповідають сучасним потребам галузі.

Ключові слова: переклад, нафтогазова термінологія, стилістична адаптація, синтаксичні конструкції, науково-технічний стиль.

Shtohryn Mariana

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas

Kushniriuk Serhii

Master Student at the Department of Philology and Translation
Ivano-Frankivsk National Technical University of Oil and Gas

**STYLISTIC AND GRAMMATICAL FEATURES OF TRANSLATION OF OIL
AND GAS TEXTS INTO UKRAINIAN ON THE EXAMPLE OF SHELL MANUAL
“WELL CONTROL: PRINCIPLES AND PRACTICES”**

The article deals with the stylistic and grammatical features of translating an English oil and gas text into Ukrainian on the example of the Shell manual “Well Control: Principles and Practices”. The oil and gas industry is one of the key sectors of the modern economy, where the accuracy and comprehensibility of technical information is crucial. Translation of specialised texts requires not only a perfect command of terminology, but also stylistic adaptation to the norms of the target language. The study focuses on the main challenges associated with the translation of oil and gas terminology and syntactic structures. Special attention is paid to maintaining the accuracy and compliance of the text with the norms of Ukrainian scientific and technical literature. To achieve the research goal, a theoretical and methodological approach was applied, which includes a comprehensive analysis of the source text, its comparison with the Ukrainian translation, and the use of stylistic adaptation methods. As part of the research procedure, the specifics of terminology, syntactic constructions and stylistic devices characteristic of the original text were considered, with an emphasis on their correspondence in translation. In addition, the analysis of specific translation examples helped to identify the main challenges of translation practice and determine the best ways to overcome them. The article discusses the key stylistic and grammatical aspects of translation, as well as approaches to their adaptation. The importance of preserving the functionality and accuracy of terms, as well as the need for stylistic consistency between the source and target languages, is shown. The analysis of syntactic constructions emphasises the importance of adapting grammatical structures to ensure the naturalness of the text in Ukrainian. The article highlights approaches to stylistic transformation that contribute to the adequacy of information presentation. In addition, the importance of avoiding calquing, which can lead to errors in the perception of the translated text, is emphasised. The conclusions underline the prospects for further improvement of technical translation methods, development of unified approaches to the translation of terminology and creation of dictionaries that meet the current needs of the industry.

Key words: translation, oil and gas terminology, stylistic adaptation, syntactic constructions, scientific and technical style.

Актуальність дослідження. Нафтогазова промисловість є однією з найважливіших галузей сучасної економіки, що вимагає високої точності та чіткості у викладі технічної інформації. Переклад спеціалізованих текстів, таких як посібник «Well Control: Principles and Practices» компанії Shell, ставить перед перекладачем численні виклики, зумовлені специфікою галузевої термінології та синтаксичних особливостей. Проблематика дослідження полягає у збереженні точності викладу інформації без втрати її смислового навантаження у процесі перекладу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Попередні дослідження у сфері науково-технічного перекладу вказують на необхідність дотримання стилістичної адаптації, яка враховує мовні та культурні особливості цільової аудиторії. Вагомий внесок у вивчення

термінології, терміносистем та особливостей їх перекладу зробили провідні українські науковці. Зокрема, В. Карабан розглядав термін як унікальну мовну одиницю, що виконує важливу комунікативну функцію в професійній сфері [4]. Дослідженню складності визначення термінів значну увагу приділили А. Д'яков, Т. Кияк і З. Куделько, наголошуючи на багатогранному характері термінів, що є спільною рисою мовних універсалій [2]. Окрім того, питання термінології та її перекладу в різних мовних контекстах активно вивчали зарубіжні науковці, зокрема Т. Кабре [8] і В. Дюбуа [9]. Науково-технічні терміни, як правило, включають складні лексичні одиниці або стійкі словосполучення, що ускладнює їхній точний та адекватний переклад.

Процес перекладу складних термінів передбачає два основних етапи – аналітичний та синтетичний. Особливе значення при перекладі словосполучень відіграє аналітичний етап, під час якого здійснюється переклад окремих компонентів терміна. Важливо точно визначити складові частини складного терміна, оскільки вони можуть включати як окремі слова, так і словосполучення [5, с. 58].

Не менш важливим є встановлення семантичних зв'язків між компонентами, оскільки саме вони впливають на логічну структуру та зміст перекладу. Синтетичний етап полягає у фінальному впорядкуванні та узгодженні компонентів відповідно до встановлених семантичних зв'язків, що сприяє збереженню точності терміна та його зручності у використанні [1, с. 12].

І.Ф. Лощенова та В.В. Нікішина акцентують увагу на значущості перекладацьких трансформацій для досягнення точності й адекватності перекладу оригінального тексту. У своїх дослідженнях вони розглядають різні види трансформацій – лексичні, граматичні та лексико-граматичні, підкреслюючи їхню важливу роль у подоланні міжмовних відмінностей. Аналіз конкретних прикладів застосування цих трансформацій у перекладацькій практиці демонструє їхню ефективність у забезпеченні еквівалентності та змістової відповідності перекладу [7, с. 103].

Мета статті – виявити стилістично-граматичні особливості перекладу англійського нафтогазового тексту українською мовою. Мета проєктує розв'язання таких **завдань**: проаналізувати специфіку лексичних і термінологічних особливостей тексту; оцінити складності, пов'язані із синтаксичною адаптацією; визначити оптимальні стратегії перекладу для досягнення балансу між точністю й доступністю викладу.

Для досягнення поставленої мети було використано теоретико-методологічний підхід, що включає аналіз вихідного тексту, порівняння його з перекладом українською мовою, а також застосування методів стилістичної адаптації. Процедура дослідження включала аналіз термінології, синтаксичних конструкцій, а також стилістичних прийомів оригінального тексту та їхнє відображення в перекладі. Було також проведено аналіз конкретних прикладів перекладу, що дозволяє ідентифікувати ключові виклики та способи їх вирішення.

Результати та дискусії. Основною особливістю науково-технічного стилю є чіткість і точність подання інформації при мінімальному використанні стилістичних засобів, які можуть надати тексту емоційного забарвлення. Головна увага приділяється логічності викладу та структурованості матеріалу, а не його художній виразності.

У посібнику «Well Control: Principles and Practices» автор цілеспрямовано уникає суб'єктивних формулювань, що дозволяє звести до мінімуму можливість неоднозначного трактування інформації. У зв'язку з цим у тексті практично відсутні метафори та метонімії, які широко використовуються в художній літературі для надання виразності та образності. Такий підхід відповідає основним принципам науково-технічного стилю, спрямованого на досягнення максимальної точності та зрозумілості. Це може створювати враження певної

сухості тексту, однак саме така форма подання інформації є оптимальною для спеціалізованої літератури.

Попри формальність і віддаленість від розмовної мови, у перекладі посібника все ж трапляються нейтральні фразеологічні звороти технічного характеру. Вони не змінюють змісту, але роблять текст дещо жвавішим, зберігаючи при цьому необхідну точність. Такі вирази сприяють збереженню автентичності термінології та її адаптації до сприйняття цільовою аудиторією. Наприклад, *kill the well* – «глушити свердловину» (процес припинення неконтрольованого викиду вуглеводнів шляхом нагнітання бурового розчину або іншої рідини); *spud a well* – «почати буріння свердловини» (початковий етап буріння після підготовчих робіт); *trip out* – «підіймати бурильну колонну» (витягування бурового інструменту зі свердловини для заміни або обслуговування); *trip in* – «опускати бурильну колонну» (зворотний процес – опускання інструменту у свердловину).

Використання чітко визначених термінологічних одиниць забезпечує максимально точне передавання суті досліджуваного матеріалу, сприяючи ефективному засвоєнню інформації. У спеціалізованих текстах терміни відіграють ключову роль у структурі повідомлення, слугуючи основою для точної та зрозумілої комунікації в межах науково-технічного дискурсу.

Для підтвердження цього положення наведемо фрагмент із англomовного нафтогазового посібника «Well Control: Principles and Practices»:

During the circulation process, the drilling fluid helps to carry cuttings to the surface. If the flow rate is insufficient, the cuttings may settle down, causing blockages. To prevent such situations, the velocity of the fluid must be maintained at an optimal level.

Під час циркуляції буровий розчин сприяє транспортуванню вибуреної породи на поверхню. Якщо швидкість потоку є недостатньою, частки можуть осідати, спричиняючи засмічення. Щоб уникнути таких ситуацій, необхідно підтримувати оптимальну швидкість руху рідини.

Аналіз цього уривку дозволяє дійти висновку, що через велику кількість термінологічних конструкцій текст може бути складним для розуміння навіть для осіб, які добре володіють англійською мовою, але не мають досвіду роботи з нафтогазовою термінологією. Зокрема, у цьому фрагменті використовуються такі спеціалізовані терміни, як *circulation process* (процес циркуляції), *drilling fluid* (буровий розчин), *flow rate* (швидкість потоку), *cuttings* (вибурена порода), *velocity* (швидкість руху рідини).

З точки зору синтаксису тексти у підручнику «Well Control: Principles and Practices» відзначаються високою структурною складністю. Вони насичені дієприкметниковими, інфінітивними та герундіальними зворотами, які можуть суттєво ускладнювати їхнє розуміння, особливо під час перекладу. Наприклад: *Monitoring pressure fluctuations while adjusting the choke settings allows for better control over well stability. Increasing the back pressure can prevent unwanted fluid influxes. The recommended approach is to gradually change the parameters rather than making abrupt adjustments.*

Спостереження за змінами тиску під час регулювання дросельної заслінки сприяє покращенню контролю за стійкістю свердловини. Збільшення протитиску може запобігти небажаним притокам флюїдів. Рекомендований підхід полягає в поступовій зміні параметрів замість різких коригувань.

Подібні конструкції значно ускладнюють переклад через необхідність правильної інтерпретації причинно-наслідкових зв'язків, збереження логічної послідовності та забезпечення коректності термінології. Це свідчить про важливість стилістичної адаптації таких текстів при перекладі, щоб зберегти їхню точність і доступність для україномовної аудиторії.

Досліджуючи стилістичні особливості англійських текстів у сфері нафтогазової галузі, можна виокремити ключові риси, які є характерними для науково-технічного стилю в цілому. Ці риси також знаходять своє відображення в українських технічних текстах. Серед основних характеристик варто відзначити високу інформативність, наявність спеціалізованої термінології та її детальне пояснення, чітку структуру та логічну послідовність викладу. Крім того, науково-технічний стиль відрізняється іменним характером викладу, де переважають іменникові словосполучення, зокрема атрибутивні конструкції різних типів.

Однак при перекладі таких текстів часто виникають труднощі, пов'язані з відмінностями мовних засобів та стилістичних норм. Мовні особливості оригіналу та перекладу можуть суттєво відрізнятися, що вимагає від перекладача врахування специфіки функціонального стилю. Це впливає не лише на вибір лексичних одиниць, але й на загальний підхід до перекладу. Наприклад, якщо певні стилістичні елементи властиві лише одній мові, перекладачу доводиться вдаватися до стилістичної адаптації. Це означає заміну специфічних мовних засобів оригіналу на відповідні елементи, які відповідають нормам мови перекладу, зберігаючи при цьому зміст та точність передачі інформації. Таким чином, процес перекладу науково-технічних текстів вимагає не лише глибокого розуміння предметної галузі, але й високого рівня володіння стилістичними особливостями обох мов.

Тексти нафтогазової тематики, представлені в аналізованому посібнику, вирізняються частим використанням простих речень, які становлять майже половину всього матеріалу. Наприклад: *The drilling mud density affects the wellbore stability.* – *Густина бурового розчину впливає на стійкість стінок свердловини.*

Водночас складні речення трапляються значно рідше, що не зовсім узгоджується з нормами української мови, де переважають складносурядні та складнопідрядні конструкції. Через це в процесі перекладу нафтогазових текстів з англійської часто застосовують прийом об'єднання простих речень в одне складне, що робить текст більш зв'язним і природним для україномовного читача: *During the cementing process, the slurry must be properly mixed, its flow rate controlled, and the setting time monitored. This ensures the integrity of the well casing* (Під час цементування необхідно ретельно змішати розчин, контролювати швидкість його подачі та стежити за часом тверднення, що гарантує цілісність експлуатаційної колони).

Завдяки такому підходу переклад стає не лише більш зрозумілим, а й відповідає синтаксичним особливостям української мови, що покращує його сприйняття.

Теорія спеціалізованого перекладу охоплює різні форми стилістичної адаптації, які застосовуються під час роботи з текстами певного функціонального стилю. Необхідність такої адаптації зумовлена не лише структурними відмінностями між мовами, про що вже згадувалося. У деяких випадках стилістична корекція може бути доречною навіть тоді, коли певні стилістичні характеристики є спільними для мови оригіналу та перекладу. Це пояснюється тим, що однакові риси науково-технічного стилю можуть реалізовуватися по-різному в різних мовах, а їхня наявність у вихідному тексті не гарантує легкості відтворення в перекладі.

Як англійська, так і українська науково-технічна мова тяжіє до максимальної точності, логічності викладу та уникнення описових або двозначних виразів. Проте в перекладацькій практиці нерідко доводиться стикатися із випадками, коли англійський текст використовує нестандартні описи явищ чи процесів, тоді як у перекладі доцільніше застосувати загальноприйняті терміни.

Розглянемо кілька прикладів перекладу, де в оригінальному тексті містяться нетипові описові конструкції, але в українському варіанті вони були замінені усталеними

формулюваннями, що відповідають нормам науково-технічного стилю: *We shall discover in the succeeding sections of this chapter that ...* (У наступних розділах цієї глави буде показано, що ...). Попри те, що науково-технічний стиль за своєю природою прагне до об'єктивності, чіткості та відсутності емоційного забарвлення, в англomовних наукових текстах інколи можна зустріти стилістичні засоби, які вносять у виклад певну динаміку та жвавість. Зокрема, автори можуть використовувати емоційні епітети, метафори, риторичні запитання та інші виразні засоби, що наближують виклад до менш формального стилю.

Водночас українські науково-технічні тексти здебільшого зберігають строгість стилю, уникаючи будь-яких елементів суб'єктивності чи розмовної експресивності. Такі відхилення від стилістичної єдності тут трапляються значно рідше, оскільки традиції наукового письма в українській мові тяжіють до максимальної точності, формальності та стандартизації викладу [6].

Аналізуючи оригінальний текст і його український переклад, можна помітити систематичне проведення стилістичної адаптації в процесі перекладу нафтогазової документації. Зокрема, перекладачі часто усувають емоційно-експресивні елементи, характерні для англomовного тексту, оскільки вони не відповідають вимогам науково-технічного стилю.

Наприклад, прикметники з емоційним забарвленням, як-от *exceptional* (винятковий), *groundbreaking* (революційний), *astounding* (приголомшливий), зазвичай не передаються в українському варіанті, оскільки не несуть суттєвої інформації для фахового тексту: *This groundbreaking drilling technology has transformed offshore exploration. – Ця технологія буріння значно вплинула на освоєння шельфових родовищ.*

Подібна тенденція спостерігається і щодо образних висловів, які є прийнятними в англomовному тексті, але в українському варіанті часто замінюються більш нейтральними формулюваннями: *The reservoir's vast untapped potential is waiting to be unleashed with innovative extraction methods. – Використання інноваційних методів видобутку дозволить ефективно освоїти запаси родовища.*

Фрази на зразок «чекає, щоб його розкрили» або «відкриває безмежні можливості» могли б бути використані в художньому чи маркетинговому контексті, проте в технічній документації вони звучать надмірно емоційно.

Таким чином, стилістична адаптація відіграє важливу роль у нафтогазовому перекладі, допомагаючи досягти точності, логічності та відповідності нормам українського науково-технічного стилю.

Відмінності між англійським і українським науково-технічними стилями можна помітити не лише на рівні лексики чи стилістики, а й у частоті використання різних частин мови. Оскільки науково-технічний стиль має номінативний характер, він характеризується переважанням іменників, що дозволяє чітко визначати поняття та процеси. Ця особливість є спільною для англomовних і україномовних текстів у сфері нафтогазової промисловості, однак у кожній мові вона реалізується по-різному.

Важливо відзначити, що науково-технічний виклад відзначається високим рівнем логічності та структурованості. Всі елементи тексту взаємопов'язані за допомогою різних логічних зв'язків: одні речення пояснюють інші, розкривають причинно-наслідкові відношення, вказують на часову чи просторову залежність між явищами.

Ця особливість є характерною як для англійських текстів, так і для їхніх українських перекладів. Однак в англomовних науково-технічних матеріалах логічні зв'язки часто залишаються на рівні змісту без явних мовних маркерів, тоді як українська мова частіше використовує вставні слова та спеціальні конструкції для їхньої явної передачі. Наприклад: *Drilling efficiency depends on formation properties, bit type, and operational parameters. Proper*

optimization improves overall performance. – Ефективність буріння залежить від властивостей породи, типу долота та параметрів роботи. Важливо зазначити, що правильна оптимізація цих факторів підвищує загальну продуктивність.

В англійському варіанті причинно-наслідковий зв'язок між реченнями виражений лише на змістовому рівні, без використання сполучників чи вставних конструкцій. В українському перекладі для підвищення чіткості додано фразу «важливо зазначити, що», яка полегшує сприйняття логіки тексту.

Таким чином, у перекладах нафтогазових текстів з англійської мови нерідко з'являються додаткові уточнення, які сприяють підвищенню зв'язності та структурованості викладу відповідно до норм української науково-технічної мови.

Переклад нафтогазових текстів вимагає точності, повноти та дотримання норм української науково-технічної мови. Це означає, що перекладач повинен не лише передати зміст оригіналу, а й адаптувати граматичні конструкції, уникаючи механічного перенесення особливостей англійського викладу, які можуть суперечити нормам української мови.

Однією з характерних відмінностей між англійськими та українськими технічними текстами є спосіб вираження дії. В англійській мові широко використовуються особові форми дієслів, що підкреслюють виконавця процесу. В українському науково-технічному стилі переважають безособові та невизначено-особові конструкції, що робить виклад узагальненим і формально об'єктивним. Наприклад: *You may notice fluctuations in pressure during the drilling process. – Під час процесу буріння можуть спостерігатися коливання тиску.*

Також в англійських описових текстах часто застосовується майбутній час для позначення загальних або повторюваних процесів. В українській науковій мові такі речення зазвичай передаються у теперішньому часі, щоб забезпечити точність викладу. Наприклад: *If the wellbore is stable, it will prevent formation collapse. – Якщо стовбур свердловини стабільний, це запобігає обваленню породи.*

Аналізуючи переклад методичного посібника з нафтогазової тематики «*Well Control: Principles and Practices*», ми виявили, що англійські тексти часто містять пасивні конструкції, тоді як в українській мові вони використовуються значно рідше. Це пояснюється тим, що український науково-технічний стиль надає перевагу активним або безособовим конструкціям, які забезпечують природність і чіткість викладу.

Через цю відмінність у процесі перекладу часто доводилося замінювати пасивні звороти більш відповідними для української мови конструкціями: *The drilling fluid is circulated to maintain pressure balance in the wellbore. – Циркуляція бурового розчину забезпечує баланс тиску в стовбурі свердловини.* В англійському варіанті використано пасивну конструкцію (*is circulated*), тоді як в українському перекладі замість неї застосовано активний вираз, що робить виклад логічно правильнішим та більш природним для української наукової мови.

У підручнику з нафтогазової тематики «*Well Control: Principles and Practices*» широко використовуються різні аббревіатури, які є характерними для англійської технічної літератури. Однак в українській мові подібні скорочення застосовуються значно рідше, тому в перекладі вони зазвичай розшифровуються та подаються у повному вигляді. Це не лише робить текст зрозумілішим для читача, але й відповідає нормам української науково-технічної мови, наприклад: *MW (mud weight – густина бурового розчину), SPP (standpipe pressure – тиск у стояковій лінії), TD (total depth – загальна глибина свердловини) та WOB (weight on bit – навантаження на долото)* у перекладі подавалися розгорнуто, щоб уникнути непорозумінь. Наприклад: *Maintaining optimal SPP (standpipe pressure) is crucial for effective well control during high-pressure drilling. – Підтримка оптимального тиску у стояковій лінії є критично важливою для ефективного контролю свердловини під час буріння*

в умовах високого тиску. Такий підхід до перекладу сприяє чіткому сприйняттю термінології та запобігає плутанині, особливо у випадках, коли англomовні скорочення можуть мати кілька значень залежно від контексту. Крім того, адаптація скорочень до українських стандартів дозволяє уникнути надмірної аббревіатуризації тексту, що покращує його читабельність і відповідність фаховому стилю.

Висновок та перспективи подальших досліджень. Результати дослідження підтверджують, що переклад нафтогазових текстів вимагає високої уваги до термінології, синтаксису й стилістичної адаптації. Основними викликами є передавання специфічних термінів і конструкцій англійської мови, які мають бути адаптовані до норм української. Проведений аналіз демонструє, що збереження балансу між точністю й доступністю можливе за рахунок стилістичної адаптації, яка враховує особливості обох мов. Перспективи подальших досліджень полягають у розробці уніфікованих підходів до перекладу нафтогазової термінології та методик стилістичної адаптації для текстів різного спрямування.

Література:

1. Вакуленко М.О. Сучасна українська термінологія: методологія, кодифікація, лексикографічна практика. Київ : Ліра-К, 2019. 402 с.
2. Д'яков А.С., Кияк Т.Р., Куделько З.Б. Основи термінотворення: семантичні та соціологічні аспекти. Київ : Видавничий дім «KM Academia», 2000. 216 с.
3. Ільченко В.В. Практика перекладу науково-технічних текстів з англійської на українську мову. Дніпро : УДХТУ, 2015. 220 с.
4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Вінниця : Нова книга, 2004. 575 с.
5. Коваль Л.М. Переклад англійських наукових текстів українською мовою. Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2018. 275 с.
6. Круглій О.Р., Черняк О.П. Основні особливості перекладу термінів із англійської мови на українську (на прикладі галузі атомної енергетики). *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Філологія». 2021. Вип. 12 (80). С. 93–95.
7. Лощенова І.Ф. Перекладацькі трансформації як ефективний засіб досягнення адекватності перекладу. *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Серія «Філологічні науки»*. 2014. Кн. 3. С. 102–105.
8. Cabré M.T. Terminology: Theory, Methods, and Applications. Amsterdam : John Benjamins, 1999.
9. Dubois W. Terminology and Translation. Cambridge : Cambridge University Press, 2000.
10. Wells D.L.P. Well Control: Principles & Practices. Houston : Gulf Publishing Company, 2003. 412 p.

References:

1. Cabré, M.T. (1999). Terminology: Theory, Methods, and Applications. Amsterdam: John Benjamins, [in English].
2. Diakov, A., Kyiak, T., & Kudelko, Z. (2000). Osnovy terminotvorennia: semantychni ta sotsiolohichni aspekty [Basics of Terminology Creation: Semantic and Sociological Aspects]. Kyiv: Vydavnychiy dim "KM Academia". 216 s. [in Ukrainian].
3. Dubois, W. (2000). Terminology and Translation. Cambridge: Cambridge University Press, [in English].
4. Ilchenko, V. (2015). Praktyka perekladu naukovo-tekhnichnykh tekstiv z anhliiskoi na ukrainsku movu [Practice of Translating Scientific and Technical Texts from English to Ukrainian]. Dnipro: UDKhTU. 220 s. [in Ukrainian].
5. Karaban, V. (2004). Pereklad anhliiskoi naukovoї i tekhnichnoi literatury [Translation of English Scientific and Technical Literature]. Vinnytsia: Nova knyha. 575 s. [in Ukrainian].
6. Koval, L. (2018). Pereklad anhliiskyykh naukovykh tekstiv ukrainskoiu movoiu [Translation of English Scientific Texts into Ukrainian]. Kharkiv: KhNU im. V.N. Karazina. 275 s. [in Ukrainian].

7. Kruhlii, O., & Cherniak, O.P. (2021). Osnovni osoblyvosti perekladu terminiv iz anhliiskoi movy na ukrainsku (na prykladi haluzi atomnoi enerhetyky) [Main Features of Translating Terms from English into Ukrainian (Based on the Field of Nuclear Energy)]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu "Ostrozka akademiia". Serii: Filolohiia*, 12(80), 93–95. [in Ukrainian].
8. Loshchenova, I. (2014). Perekladatski transformatsii yak efektyvnyi zasib dosiahnennia adekvatnosti perekladu [Translation Transformations as an Effective Means of Achieving Translation Adequacy]. *Naukovi zapysky [Nizhynskoho derzhavnoho universytetu im. Mykoly Hoholia]. Serii: Filolohichni nauky*, 3, 102–105. [in Ukrainian].
9. Vakulenko, M. (2019). Suchasna ukrainska terminolohiia: metodolohiia, kodyfikatsiia, leksykohrafichna praktyka [Modern Ukrainian Terminology: Methodology, Codification, Lexicographic Practice]. Kyiv: Lira-K. 402 s. [in Ukrainian].
10. Wells, D.L.P. (2003). Well Control: Principles & Practices. Houston: Gulf Publishing Company, 412 p. [in English].